

Vadlīnijas žurnāla “Latvijas Vēstures Institūta Žurnāls” rakstu noformēšanā

Iesniegtajam rakstam jābūt oriģinālam, t.i., tas nedrīkst būt iepriekš publicēts vai iesniegts publicēšanai citos zinātniskajos izdevumos. Divi anonīmi eksperti izvērtēs raksta satura atbilstību pēģitajai tēmai, teksta zinātnisko kvalitāti un novitāti, kā arī ilustrāciju atbilstību.

Manuskripts iesniedzams latviešu valodā ar kopsavilkumu angļu valodā vai angļu valodā ar kopsavilkumu latviešu valodā. Tas jānoformē atbilstoši izvirzītajām prasībām un jāiesniedz vienā eksemplārā elektroniskā formātā. Raksta apjomam jābūt no 30 000 līdz 40 000 zīmēm (ieskaitot tukšumzīmes), maksimālais ilustrāciju skaits – 5.

Iesniedzot rakstu, autoram rakstiski jāapstiprina, ka netiek pārkāptas trešo pušu autortiesības attiecībā uz publicējamo ilustratīvo materiālu.

Raksta struktūras prasības

Nosaukums

Autora dati

Vārds un uzvārds, zinātniskais grāds, pārstāvētā zinātniskā institūcija, akadēmiskais amats, kontaktadrese, elektroniskā pasta adrese, tālruna numurs. Zinātniskā tēma, pie kuras pašlaik strādā, monogrāfija, kuru pašlaik raksta, norādot tās provizorisko nosaukumu.

Anotācija

Anotācijas mērķis ir radīt vispārēju priekšstatu par raksta saturu, tāpēc tajā koncentrēti 700–750 zīmju (ieskaitot tukšumzīmes) apjomā formulējams darba mērķis un būtība.

Atslēgas vārdi

Anotācijas beigās jāformulē ne vairāk kā 5 atslēgas vārdi, tas ir, zinātniskā pētījuma pamatjēdzieni, kas raksturo tā tematiku un būtību.

Anotācija (*abstract*) un atslēgas vārdi (*key words*) jāformulē latviešu un angļu valodā.

Ievads

Ievadā tiek formulēts pētījuma mērķis, uzdevumi, raksturots pētījuma objekts/galvenā problēma, pētījuma metodes un pēģnieciskā bāze, tēmas izpētes stāvoklis un pamatota tās aktualitāte. Atsaucē norādāms projekts (nosaukums, numurs), kurā finansēta tēmas izpēte.

Nodaļas

Secinājumi

Secinājumos jāformulē jaunās atziņas, likumsakarības, mērķa sasniegšanas pakāpe un būtība, sasniegto rezultātu zinātniskā novitāte un to nozīme.

Atsauces un piezīmes

Jāpievieno teksta beigās.

Raksta beigās jānorāda tā iesniegšanas datums.

Saīsinājumi

Sarakstā saīsinājumi, simboli un speciālie termini jāraksta stabiņā, kura kreisajā pusē jānorāda saīsinājums, bet labajā – skaidrojums. Saīsinājumu saraksts jākārtā pēc alfabēta.

Attēlu, tabulu parakstu saraksts

Noformējams kā atsevišķs teksts, norādot raksta autora vārdu un uzvārdu, raksta nosaukumu. Sarakstā jānorāda ilustrāciju autora vārds un uzvārds, ja tas nav zināms, – avots, no kura ilustrācija iegūta (žurnāls, grāmata, privātpersonas (vārds, uzvārds) personiskais arhīvs u.tml.).

Attēlu (*figure captions*), tabulu (*table captions*) parakstu saraksts jāiesniedz arī angļu valodā.

Kopsavilkums angļu valodā (*summary*)

Kopsavilkums ir anotācijas paplašināts variants, kurā tiek detalizēta pētījumu būtība, metodoloģija, svarīgākie darba rezultāti. Kopsavilkuma apjoms – 4000–5000 zīmes (ieskaitot tukšumzīmes).

Bibliogrāfija

Bibliogrāfijā alfabētiskā secībā tiek uzskaitītas raksta tapšanā izmantotās publikācijas.

Teksta noformēšanas prasības

Minot personu pirmo reizi, jānorāda tās vārds un uzvārds, iekavās norādot rakstību oriģinālvalodā. Atkārtoti minot personu, jānorāda tikai uzvārds. Ja tekstā minētas vairākas personas ar vienādu uzvārdu, tad arī atkārtoti tām jānorāda vārds un uzvārds.

Ja pēc punkta seko burts, tad jāliek tukšumzīme. Piemērs: 1919. gada 19. janvārī.

Ja vienotājdomuzīme atdala skaitļus, tad nav jāliek tukšumzīmes. Piemērs: 1914–1939.

Tehniskās vadlīnijas

- Raksts jāiesniedz A4 izdrukā, ievērojot šādus parametrus: teksta redaktors – *Word*, burtveidols – *Times New Roman*, burtu lielums – 12 pt, atstarpe starp rindām 1,5. Virsraksts – 14 (bold), apakšvirsraksti – 12 (bold).
- Katra rindkopa jāsāk ar 1,5 cm atkāpi.
- Lappuses jānumurē apakšējā labajā stūrī.
- Teksti jāraksta **tikai latīņu alfabētā**, kas nozīmē, ka kirilica jāatveido atbilstīgi

latīņu alfabētam:

Kirilica Latīņu

а	a
б	b
в	v
г	g
д	d
е	e
ё	e
ж	zh
з	z
и	i
й	i
к	k
л	l
м	m
н	n
о	o
п	p
р	r
с	s
т	t
у	u
ф	f
х	kh
ц	ts
ч	ch
ш	sh
щ	shch
ъ	''
ы	y
ь	'
э	e
ю	iu
я	ia

Piemēram:

Pavl Romanov, Elena Iarskaia-Smirnova (red.) (2007). *Sovetskaia sotsial'naia politika 1920–1930-kh godov: ideologija i povsednevnost'*. Moskva: Variant.

- Raksts elektroniski jānoformē un jāiesniedz atsevišķos failos: (1) raksts latviski, (2) teksts angļu valodā (autora dati, raksta nosaukums, anotācija, atslēgas vārdi, kopsavilkums), (3) attēli un tabulas, (4) attēlu un tabulu parakstu saraksts latviešu un angļu valodā.

- Attēli un tabulas jāiesniedz izdrukā (uz A4) un digitāli – attiecīgi *Jpg* vai *Tif* un *Microsoft Excel* formātā. Attēlu izšķirtspējai jābūt vismaz 300 dpi.

Atsauču noformēšanas prasības

Atsaucē jāraksta pilns autora/-u (redaktora/-u vai sastādītāja/-u) vārds/-i un uzvārds/-i, izdošanas gads, minētajā secībā. Redaktoriem, sastādītājiem ar iekavām jānorāda (red.) vai (sast.), bet pārējie informatīvie lielumi – sekojot attiecīgajiem darba deskriptoriem, piemēram, nosaukums, apakšnosaukums, izdošanas vieta un izdevniecība, lappuse/-s, ja norāde uz darbu notiek pirmo reizi, iekavās sērijas nosaukums un sējuma kārtas skaitlis.

Monogrāfija un kolektīvizdevums

Piemērs 1: *monogrāfija*

Jānis Bērziņš (2009). *Latvijas rūpniecības strādnieku sociālais portrets 1900–1914*. Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds.

Karen Petrone (2011). *The Great War in Russian Memory*. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press (Indiana–Michigan series in Russian and East European studies).

Piemērs 2: *disertācijas*

Bradley Woodworth (2003). *Civil society and nationality in the multiethnic Russian empire: Tallinn/Reval, 1860–1914*. Ph. D. Bloomington: University of Indiana.

Anita Čerpinska (2010). *Rīgas nozīme Krievijas impērijas aizsardzības sistēmā 1812. gada karā*. Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte.

Piemērs 3: *kolektīvizdevums*

Ēriks Jēkabsons, Valters Ščerbinskis (sast.) (2006). *Latgaliešu politiķi un politiskās partijas neatkarīgajā Latvijā*. Rīga: Jumava.

Pavl Romanov, Elena Iarskaia-Smirnova (red.) (2007). *Sovetskaia sotsial'naia politika 1920–1930-kh godov: ideologija i povsednevnost'*. Moskva: Variant.

Gabrielle M. Spiegel (ed.) (2005). *Practicing history. New directions in historical writing after the Linguistic turn*. New York and London: Routledge (Rewriting histories).

- Minot konkrētu lappusi:

Ilgvars Butulis (2011). *Sveiki, aizsargi! Aizsargu organizācija Latvijas sabiedriski politiskajā dzīvē 1919.–1940. gadā*. Rīga: Jumava, 17. lpp.

- Minot lappuses no–līdz:

Ilgvars Butulis (2011). *Sveiki, aizsargi! Aizsargu organizācija Latvijas sabiedriski politiskajā dzīvē 1919.–1940. gadā*. Rīga: Jumava, 17.–19. lpp.

- Ja atsaucēs tiek atkārtoti norādīts uz kādu grāmatu, tad pieraksts veidojams šādi: autora uzvārds, loģisks grāmatas nosaukuma īsinājums, lappuse:
Butulis. *Sveiki, aizsargi!*, 56. lpp.

- Ja sekojošā atsaucē ietverta norāde uz iepriekšējā atsaucē ietvertu grāmatu, tad tiek lietots:

Turpat (ja raksta teksts ir latviešu valodā) vai Ibid. (ja raksta teksts ir angļu valodā).

- Ja nepieciešams lappuses vai lapas precizējums:

Turpat, 56. lpp.

Ibid., p. 56.

- Ja autori ir trīs un vairāk, tad pirmoreiz jānorāda visi, bet, atkārtoti atsaucoties, minams pirmā autora uzvārds, pievienojot „u.c.”.

- Ja autoram ir divi vārdi, tad norādāms pilns pirmais vārds, bet otrajam – vārda pirmais burts, piemēram: Gabrielle M. Spiegel.

Raksts žurnālā vai citā periodiskā izdevumā

Minot teksta lappusi periodiskā izdevumā, jānorāda raksta (nodaļas) pilns apjoms no–līdz, pēc tam citētā lappuse:

Piemērs 1: *akadēmiskā žurnālā / gadagrāmā*

Erwin Oberländer (2003). Sovietizācijas instrumenti 1939./40. gadā un pēc 1944./45. gada. No: Iveta Šķiņķe (sast.). *Padomju okupācijas režīms Baltijā 1944.–1959. gads: politika un tās sekas / The Soviet Occupation Regime in the Baltic States 1944–1959: Policies and their Consequences*. Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds, 50.–58. lpp., šeit 58. lpp. (Latvijas vēsturnieku komisijas raksti, 9)

Žurnāla numurs (sējums un numurs) norādāms aiz žurnāla nosaukuma.

Ja žurnālam norādīts tikai numurs:

Gerhards Zimons (2005). Jaunās nacionālās elites kopš 20. gadsimta 50. gadiem: Padomju Savienības kopējā perspektīva. *Latvijas Arhīvi*, 4, 62.–72. lpp., šeit 64. lpp.

Ja norādīts sējums un numurs:

Erika Kuhlman (2007). American Doughboys and German *Fräulens*: Sexuality, Patriarchy, and Privilege in the American-Occupied Rhineland, 1918–1923. *The Journal of Military History*, 71 (4), pp. 1077–1106, here p. 1079.

Piemērs 2: *presē*

Avīzē

Atsaucoties uz avīzēm, kurām oriģināli ir numurētas lappuses, jānorāda konkrētā lappuse, uz kuru atsaucas:

Aspazija. Galvas inteliģence un sirds inteliģence (Vēlreiz par sieviešu jautājumu). *Jaunākās Ziņas*, 12.03.1932., 3. lpp.

Cīņas pieteikšana pornogrāfijai Rīgā. *Jaunākās Ziņas*, 12.10.1925., 4. lpp.

Žurnālā:

Valda Pļāvējs (1931). Sievietes vēlēšanu tiesības. *Sieviete*, 2, 23.–24. lpp.

Atkārtoti atsaucoties:

Aspazija. Galvas inteliģence.

Pļāvējs. Sievietes vēlēšanu tiesības, 24. lpp.

Raksts kolektīvizdevumos

Piemērs 1: *rakstu krājumā*

Modris Eksteins (1985). History and Degeneration. In: Edward J. Chamberlin, Sander L. Gilman (eds). *Degeneration: The Dark Side of Progress*. New York: Columbia University Press, pp. 1–23.

Piemērs 2: *leksikonā*

[Rūdolfs Bangerskis] (1930/31). Fōlklendu kauja. No: *Latviešu konversācijas vārdnīca*. Red. A[rveds] Švābe, A[leksandrs] Būmanis, K[ārlis] Dišlērs. 5. sēj., Rīga: Ansis Gulbis, 8894.–8900. sl.

Atkārtoti atsaucoties:

[Bangerskis]. Fōlklendu kauja, 8895. sl.

Piemērs 3: *internetā*

Ja atsauce dota uz tekstu valodā, kas nav latviešu, angļu, vācu un krievu, kvadrātiekvāvis jānorāda nosaukuma tulkojums latviešu valodā, ja raksts ir latviski, vai angļiski, ja raksts ir angļu valodā.

Irma Šidiškienė (2006). Institucionēs santuokos apeigos: socialinēs tvarkos īteisinimas Lietuvoje XIX a. II pusēje – XXI a. pradžioje [Institucionālie laulību rituāli: sociālās kārtības leģitimācija Lietuvā no 19. gadsimta 2. puses līdz 21. gadsimta sākumam]. Pieejams: http://www.lmaleidykla.lt/publ/0235-716X/2006/4/Lit_084_099.pdf (skatīts 14.11.2011.).

Ja raksts publicēts arī tipogrāfiski, atsauce var būt arī šāda:

Irma Šidiškienė (2006). Institucionēs santuokos apeigos: socialinēs tvarkos īteisinimas Lietuvoje XIX a. II pusēje – XXI a. pradžioje [Institucionālie laulību rituāli: sociālās kārtības leģitimācija Lietuvā no 19. gadsimta 2. puses līdz 21. gadsimta sākumam]. *Lituanistica*, 68 (4), pp. 84–99; pieejams arī: http://www.lmaleidykla.lt/publ/0235-716X/2006/4/Lit_084_099.pdf (skatīts 14.11.2011.).

Nepublicētie avoti: atsevišķs dokuments / dokumentu kopojums

Dokumenta specifikācijā ietilpst šādi obligāti nosaucami lielumi: producents (institūcija – iestāde un/vai amatpersona, kuras uzdevumā dokumenta teksts tapis, – minams iestādes nosaukums / amatpersonas vārds, uzvārds un amata nosaukums; vai privāt-/persona, kura dokumentu producējusi pati, – minams vārds un uzvārds), teksta / dokumenta veids (piem., likumprojekts, protokols, vēstule un citi), adresāts un/vai mērķis, datums (diēna, mēnesis, gads). Aiz dokumenta apraksta norādāms *Arhīva nosaukums*, fonds–apraksts–lieta, lapa.

- Datums jāformulē skaitļos. Piemēram: 30.11.2011.
- Dokumenta nosaukums jāformulē latviešu vai angļu valodā (atkarībā no tā, kurā valodā tiek rakstīts raksts), kvadrātiekvās norādot dokumenta oriģinālvalodu.

Krievijas katoļu apustulisko draudžu statūtu projekts [kr. val.], 27.12.1871. *Krievijas Valsts vēstures arhīvs* (Rossiiskii gosudarstvennyi istoricheskii arhiv, Sanktpēterburga, turpmāk: *RGIA*), 821–5–998, 6.–9. lp.

- Nākamās reizes, atsaucoties uz šīs lietas citu lapu:

Atvaļinātā ģenerālmajora Erdberga ziņojums Zīversam (*Sievers*) [kr. val.], 03.05.1876. *RGIA*, turpat, 103.–104. lp.

Vidzemes ģenerālgubernatora Zopa (*Soop*) vēstule pulkvedim Pistolkorsam (*Pistohlkors*) [vācu val.], 20.08.1694. *Latvijas Nacionālais arhīvs - Latvijas Valsts vēstures arhīvs* (Rīga, turpmāk: *LNA-LVVA*), 7349–1–48, 438. lp.

- Lapām, kuru puses atsevišķi nav numurētas, tās priekšējo pusi apzīmē ar doto numuru, piem., 192. lp., bet tās otro pusi – ar o. p., piem., 192. lp. o. p.
- Ar mazajiem latīņu alfabēta burtiem a un b apzīmē slejas, ja lapaspusē esošais teksts rakstīts divās slejās, pie tam ar a apzīmē sleju kreisajā lapaspusē, ar b – labajā.

Vidzemes ģenerālgubernatora Zopa (*Soop*) vēstule asesoram Hagemeisteram (*Hagemeister*) [vācu val.], 29.04.1698. *Igaunijas Vēstures arhīvs* (Eesti Ajalooarhiiv, Tartu, turpmāk: *EAA*), 278–1.IV–36:4, 48.–48. lp. o. p.

Publicētie avoti

Dokumentu krājumi

Polnoje sobranie zakonov Rossiiskoi imperii s 1649 goda (1830) (turpmāk: PSZ). Tom 31, S.-Peterburg, Nr. 24603, s. 619–622.

Latvijas Republikas II Saeimas stenogrammas, I. sesija [1926]. Rīga: Latvijas Republikas Saeima, 234. sl.

- Atsaucoties uz tekstu dokumentu krājumā:

Latvijas Republikas IV Saeimas IV sesijas 16. sēde 1932. gada 2. decembrī [1933]. No: *Latvijas Republikas IV Saeimas stenogrammas, 4. sesija*, Rīga: Latvijas Republikas Saeima, 673. sl. [Citētās runas autora vārds un uzvārds].

Pārskats par galvas pilsētas Rīgas valdes darbību, 1935–1939 (1940). Rīga: Galvas pilsētas Rīgas valde, 331. lpp.

Sodu likums ar komentāriem – izvilkumiem no Senāta Kriminālā kasācijas departamenta spriedumiem un ar alfabētisko un salīdzināmiem rādītājiem (1938). Sast. Pauls Mīncis, Jēkabs Lauva. 2. izd., Rīga: Valsts tipogrāfija, 356.–358. lpp.

Hronikas, biogrāfijas, autobiogrāfijas un citi Franciska no Moliano izmeklēšanas protokols 1312. gadā: liecinieku nopratināšana par notikumiem Livonijā 13.–14. gadsimta mijā / Franciscus de Moliano conscriptio inquisitionis testium 1312 (2010). Tulk., koment. Ēvalds Mugarēvičs. Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds.

Indriķa hronika / Origines Livoniae sacrae et civilis (2001). Tulk. Ābrams Feldhūns, koment. Ēvalds Mugarēvičs. Rīga: Annele.

Korāns (2011). Tulk. Uldis Bērziņš, koment. Jānis Ešots. Rīga: Neputns, 102. sūra, 471. lpp.

Senie iespieddarbi

Hermann Samson (1625). *Himlische Schatzkammer / Das ist: Lehrhafte / deutliche / und wolgeründte Erklärung der Sontäglichen und fürnembsten Fest Evangelien / durchs ganze Jahr / also anfertiget und zubereitet / daß sie mit grossem Nutzen von Gelehrten und Ungelehrten kan gebrauchet werden, Erster Theil sampt beygefügetem Register*. Rīga: izdevniecība.

- Seno iespieddarbu nosaukumi jeb titullapā atrodami virsraksti var būt ļoti apjomīgi, tāpēc praksē tos mēdz saīsināt, izlaižot atsevišķas teksta daļas. Šie izlaidumi tiek atiecīgi iezīmēti ar [...]. Raksta autora ziņā ir tas, vai šādi virsraksta īsinājumi tiek veikti.

Vispārēja rakstura prasības:

- Atsauces tiek ievietotas teksta (raksts, ziņojums, apskats, recenzija) beigās.
- Atsauču numerācijā tiek lietoti skaitļi augošā secībā.
- Atsauce ir loģiska gramatiska vienība, tāpēc šīs vienības (teikuma) beigās liekams punkts. Ja atsauce sastāv no vairākām vienībām, starp tām liekams semikols.
- Datumu pierakstos starp punktu un nākamo skaitli tukšumzīme nav jāliek (19.01.2012.).
- Vienotājdomuzīme starp skaitļiem nav jānodala ar tukšumzīmēm (1918–1940).
- Izlaidumi tekstā atzīmējami ar [...].
- Ja nav zināms darba izdošanas gads un/vai vieta, tad lietojami saīsinājumi b. v. un/vai b. g., kas nozīmē „bez vietas” / „bez gada”.
- Ja darba ietvaros izdošanas gads un/vai vieta/–s nav minēti, taču tie abi vai kāds no tiem ir zināmi/–s, tad tie/tas jāraksta kvadrātiekvās, piemēram:
Vārds Uzvārds [1932]. *Nosaukums*. [Rīga:] Izdevniecība.

Raksti jāiesniedz:

Žurnāla “Latvijas Vēstures Institūta Žurnāls”

atbildīgajai redaktorei Evai Eihmanei

e-pasts: eva.eihmane@lu.lv